

НАРЕДБА
**за условията и реда за издаване на лицензи на консултанти за
оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или
упражняване на строителен надзор**

(Приета с ПМС № 247 от 31.10.2003 г., обн., ДВ, бр. 99 от 11.11.2003 г., в сила от 1.01.2004 г., изм., бр. 96 от 30.11.2005 г., в сила от 1.12.2005 г., бр. 40 от 16.05.2006 г., в сила от 5.05.2006 г., бр. 46 от 12.06.2007 г., в сила от 12.06.2007 г.)

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл. 1. (1) С наредбата се определят:

1. изискванията и критериите за лицензиране на консултантите;
2. органите и редът за лицензиране;

3. условията и редът за продължаване на лиценза след изтичането на срока на неговото действие.

(2) Консултантът е търговец по смисъла на Търговския закон, който осъществява следните дейности:

1. оценяване на съответствието на инвестиционните проекти със съществените изисквания към строежите, и/или

2. упражняване на строителен надзор при изпълнението на строежите.

(3) Консултантът въз основа на сключен договор с възложителя може да извършва и други дейности в инвестиционния процес.

Чл. 2. (1) За осъществяване на дейностите по чл. 1, ал. 2 възложителят сключва писмен договор с лицензиран консултант.

(2) Консултантските дейности по чл. 1, ал. 3 са предмет на свободно договаряне.

Чл. 3. (1) Консултантът не може да сключва договори за оценяване на съответствието на проекти за строежи от първа и втора категория, за които той или наетите от него по трудово или друго правоотношение физически лица са проектанти и/или строители, и/или доставчици на машини, съоръжения и технологично оборудване, както и свързаните с тях лица по смисъла на Търговския закон.

(2) Консултантът не може да сключва договори за упражняване на строителен надзор на строежи, за които той или наетите от него по трудово или друго правоотношение физически лица са строители и/или доставчици на машини, съоръжения и технологично оборудване, както и свързаните с тях лица по смисъла на Търговския закон.

Чл. 4. Консултантът представлява възложителя пред държавните и общинските органи, когато това е договорено помежду им.

Чл. 5. (1) В отделни случаи със съгласието на възложителя консултантските фирми могат да се сдружават за съвместното изпълнение на отделен договор.

(2) Сдружаването по ал. 1 се осъществява при условията и по реда на действащото в Република България законодателство.

**Глава втора
ИЗИСКВАНИЯ И КРИТЕРИИ ЗА ЛИЦЕНЗИРАНЕ НА КОНСУЛТАНТА,
КАНДИДАТСТВАЩ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ЛИЦЕНЗ**

Чл. 6. (1) Лиценз за извършване на дейностите по чл. 166, ал. 1, т. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ) се издава на лице, което е търговец по смисъла на Търговския закон и отговаря на следните изисквания:

1. не се намира в производство за обявяване в несъстоятелност;

2. не е допуснало и/или извършило системни нарушения по ЗУТ и нормативните актове по прилагането му;

ИЗИСКВАНИЯ И КРИТЕРИИ ЗА ЛИЦЕНЗИРАНЕ НА КОНСУЛТАНТА, КАНДИДАТСТВАЩ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ЛИЦЕНЗ

3. разполага с нает по трудов или друг договор екип от правоспособни физически лица с доказан професионален опит и технически компетентности, необходими за осъществяване на дейностите за оценяване на съответствието на проектите и за упражняване на строителен надзор;

4. членовете на органите на управление на юридическото лице или на едноличния търговец, както и наетите от тях по трудов или друг договор специалисти от екипите по ал. 2 и 3:

а) са специалисти със завършено висше образование, признато в Република България, с образователно-квалификационна степен „магистър” и имат най-малко 5 години стаж по специалността;

б) не са допуснали и/или извършили системни нарушения по ЗУТ и нормативните актове по прилагането му;

в) не са осъждани за умишлени престъпления от общ характер на лишаване от свобода, освен ако са реабилитирани.

(2) Екипът от физически лица, чрез които консултантът упражнява дейност по оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор, трябва да включва съответните специалисти, имащи квалификация и правоспособност да оценят на съответствието на всички части на инвестиционните проекти за видовете строежи по отделни категории съгласно чл. 137, ал. 1 ЗУТ, но не по-малко от следните специалности:

1. архитектура или урбанизъм;

2. промишлено и гражданско строителство, технология и механизация на строителството или строителство на сгради и съоръжения;

3. топлотехника (отопление, вентилация и климатизация);

4. специалностите, въз основа на които се придобива квалификация електроинженер;

5. водоснабдяване и канализация, хидротехническо строителство, хидромелиоративно строителство или хидроенергийно строителство;

6. транспортно строителство, пътно строителство или железопътно строителство;

7. специалностите, въз основа на които се придобива квалификация инженер в областта на телекомуникациите;

8. специалностите, въз основа на които се придобива квалификация технолог в областта на производствените процеси;

9. специалностите, свързани със санитарно-хигиенните изисквания към строежите (лекари, инженери, архитекти и др.);

10. пожарна и аварийна безопасност или друга специалност, осигуряваща квалификация в областта на противопожарните строително-технически норми;

11. юрист.

(3) Допуска се включване в екипа на консултанта по ал. 2 и на лица със специалности, приравнени към посочените в ал. 2, т. 1 - 10. Приравнени са специалностите, при които учебната програма на специалността покрива най-малко 80 на сто от учебната програма на съответната специалност по ал. 2, т. 1 - 10.

(4) Консултантът трябва да разполага и с квалифициран екип от специалисти по други специалности, посочени в разширен списък. Разширеният списък се допълва при необходимост със специалисти за специфичните строежи, отговарящи на условията по чл. 8, ал. 2, т. 5, и не е част от лиценза.

(5) Физическите лица от екипа от специалисти по ал. 1 могат да участват в лиценза на не повече от двама консултанти.

**НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗДАВАНЕ НА ЛИЦЕНЗИ НА
КОНСУЛТАНТИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО НА
ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПРОЕКТИ И/ИЛИ УПРАЖНЯВАНЕ НА СТРОИТЕЛЕН
НАДЗОР**

**Глава трета
ОРГАНИ И РЕД ЗА ЛИЦЕНЗИРАНЕ**

Чл. 7. Лицензите за извършване оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор се издават на лицата по чл. 6 от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 8. (1) Лицето, кандидатстващо за получаване на лиценз, подава писмено заявление по образец, одобрен от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат следните документи:

1. нотариално заверено копие от решението за регистрация по Търговския закон и удостоверение за актуално състояние на търговеца;

2. данъчна регистрация;

3. регистрация по Булстат;

4. удостоверение от данъчната служба, че лицето няма задължения към държавата;

5. списък на правоспособните физически лица, чрез които се упражнява дейността, съдържащ данни за професионалния им опит и 5-годишен стаж, както и други компетентности и способности за упражняване на дейностите съгласно чл. 166, ал. 1, т. 1 ЗУТ;

6. документи, удостоверяващи правоспособността, професионалната квалификация и най-малко 5 години стаж по специалността на членовете на органите на управление на юридическите лица и едноличните търговци и на наетите от тях физически лица, както следва:

а) копие от дипломата за завършено висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“ (за завършилите в чуждестранни висши училища български и чуждестранни граждани се прилага документ за признаване и легализация на дипломата);

б) копие от документи, удостоверяващи стажа по специалността;

в) подробна професионална автобиография, съдържаща данни за стаж по години, месторабота, заемана длъжност и конкретно извършвана дейност и информация за квалификацията и придобития професионален опит;

г) подробен списък на проектирани и/или изградени обекти с пълното им наименование, местонахождение и технически параметри;

д) други индивидуални документи, лицензи, референции и препоръки, удостоверяващи техническите компетентности и способности за упражняване на дейностите оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор;

7. декларация на всеки специалист, който ще оценява съответствието на инвестиционни проекти и/или ще упражнява строителен надзор, за изричното му съгласие да бъде включен в съответния списък на консултанта и че отговаря на изискванията на чл. 6, ал. 5 ;

8. декларация на членовете на органите на управление на юридическите лица и едноличните търговци, както и на наетите от тях физически лица, че не са допуснали и/или извършили системни нарушения по ЗУТ и нормативните актовете по прилагането му;

9. свидетелства за съдимост на членовете на органите на управление на юридическите лица и едноличните търговци, както и на наетите от тях физически лица.

Чл. 9. (1) Министърът на регионалното развитие и благоустройството определя със заповед състава и организацията на дейността на междуведомствена комисия за издаване лиценз на консултанта.

(2) Председател на комисията по ал. 1 е заместник-министр на регионалното развитие и благоустройството.

СРОК И ПРЕКРАТЯВАНЕ ДЕЙСТВИЕТО НА ЛИЦЕНЗА

---

(3) (Изм. - ДВ, бр. 96 от 2005 г., бр. 46 от 2007 г.) В състава на комисията задължително се включват представители на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), Национална служба „Пожарна и аварийна безопасност“ на Министерството на вътрешните работи, Министерството на здравеопазването, Министерството на транспорта, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на държавната политика при бедствия и аварии, Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, Дирекцията за национален строителен контрол (ДНСК), както и представители на професионални организации на архитектите, инженерите и консултантите, посочени в заповедта по ал. 1.

Чл. 10. (1) Комисията заседава при постъпили заявления за издаване на лиценз и в присъствието на повече от 2/3 от членовете ѝ.

(2) Комисията разглежда постъпилите заявления за издаване на лиценз, проучва и оценява подадените документи, провежда обсъждане и при необходимост - събеседване, с кандидатстващите лица, прави констатации и взема решение с явно гласуване с квалифицирано мнозинство.

Чл. 11. Въз основа на решението на комисията и на мотивирано предложение на нейния председател министърът на регионалното развитие и благоустройството издава лиценз за оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор.

Чл. 12. (1) Лицензът или отказът се издава в 3-месечен срок от подаване на заявлението.

(2) В случай на отказ лицето може да подаде ново заявление не по-рано от 6 месеца.

Чл. 13. (1) Лицензът съдържа:

1. наименование на органа, който го е издал;

2. наименование, седалище, адрес на управление и представителство на лицето, на което се издава лицензът;

3. предмет на лиценза;

4. дата на издаване и първоначалния срок на валидност;

5. списък на правоспособните физически лица, чрез които се упражнява дейността.

(2) За настъпили промени в съдържанието на лиценза органът, издал лиценза, се уведомява от лицензираното лице в 7-дневен срок.

(3) Органът по ал. 2 отразява промените в лиценза и в регистрите.

Чл. 14. За издаване и продължаване на лиценз по реда на чл. 166, ал. 2 ЗУТ консултантът заплаща такса съгласно тарифа, одобрена от Министерския съвет.

Чл. 15. Лицензът, отказът за издаване на лиценз или отнемането му се обжалват по реда на чл. 167, ал. 5 ЗУТ .

Глава четвърта **СРОК И ПРЕКРАТЯВАНЕ ДЕЙСТВИЕТО НА ЛИЦЕНЗА**

Чл. 16. (1) Лицензът се издава за срок 5 години.

(2) В 3-месечен срок преди изтичането на срока по ал. 1 лицензираните лица могат да подадат писмено заявление до органа по лицензирането за продължаване на лиценза за нов срок 5 години.

(3) При искане за продължаване на лиценза министърът на регионалното развитие и благоустройството се произнася въз основа на декларация от заявителя, че не са отпаднали някои от основанията, послужили за издаване на лиценза.

Чл. 17. (1) Лицензът се вписва в регистъра при МРРБ.

(2) Регистърът е публичен и съдържа издадените, продължените и отменените лицензи, в т.ч. списъка на правоспособните физически лица, чрез които се упражнява дейността.

(3) Условията и редът за поддържане на регистъра по ал. 2 се определят от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗДАВАНЕ НА ЛИЦЕНЗИ НА КОНСУЛТАНТИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПРОЕКТИ И/ИЛИ УПРАЖНЯВАНЕ НА СТРОИТЕЛЕН НАДЗОР

Чл. 18. Действието на лиценза може да бъде прекратено преди изтичането на срока, за който е издаден лицензът, когато:

1. е постъпило искане от лицензираното лице при представяне на доказателства, че няма неприключили договори за дейностите по лиценза;

2. е настъпило прекратяване на юридическото лице или заличаване на едноличния търговец;

3. органите на ДНСК отменят като незаконосъобразни повече от 3 разпореждания, препоръки или заповеди, издадени от лицензирания консултант, относно на съответствието на инвестиционните проекти и/или при упражняването на строителен надзор за всеки отделен обект;

4. са установени повече от три случая на бездействие при изпълнение на задълженията относно оценяването на съответствието на инвестиционните проекти и/или при упражняването на строителен надзор за всеки отделен обект;

5. с влязло в сила наказателно постановление е наложена имуществена санкция на юридическото лице или на едноличния търговец за системни нарушения по ЗУТ и нормативните актове по прилагането му;

6. с влязло в сила наказателно постановление е наложена глоба повече от 3 пъти в продължение на една година на физическите лица, които упражняват дейностите от и за сметка на лицензираното юридическо лице или на едноличния търговец;

7. отпадне някое от основанията, послужили за издаване на лиценза.

Чл. 19. (1) Министърът на регионалното развитие и благоустройството прекратява със заповед предсрочно лиценза при условията на чл. 18, т. 1, 2 и 7 след мотивирано предложение на председателя на комисията по чл. 9, ал. 1.

(2) Министърът на регионалното развитие и благоустройството прекратява със заповед предсрочно лиценза при условията на чл. 18, т. 3, 4, 5 и 6 след мотивирано предложение на началника на ДНСК.

Чл. 20. Заповедите по чл. 19 могат да се обжалват пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването им на заинтересуваното лице.

Чл. 21. При настъпили промени в някои от обстоятелствата, послужили като основание за издаване на лиценза, лицензираното лице е длъжно в 7-дневен срок да уведоми председателя на комисията по чл. 9, ал. 1.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Министерството на регионалното развитие и благоустройството съвместно с представители на професионални организации на архитектите, инженерите и консултантите, както и заинтересуваните контролни органи създават цялостна система за квалификация и преквалификация на консултантите в Република България.

§ 2. По смисъла на наредбата „системни нарушения” са извършените повече от две нарушения по ЗУТ и нормативните актове по прилагането му за период две години.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. (В сила от 11.11.2003 г.) Лицата, оправомощени от министъра на регионалното развитие и благоустройството да упражняват независим строителен надзор в проектирането, независим строителен надзор в проектирането и строителството и независим строителен надзор в строителството, за които срокът за оправомощаване не е изтекъл, могат да упражняват строителен надзор на строежи от първа, втора, трета и четвърта категория, както и да извършват оценка на съответствието на инвестиционните проекти за строежите от първа, втора и трета категория. След изтичането на този срок, за да извършват дейностите оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор, лицата трябва да притежават лиценз, издаден от

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

министъра на регионалното развитие и благоустройството при условията и по реда на наредбата.

§ 4. (В сила от 11.11.2003 г.) Лицата, упражняващи строителен надзор и лицензирани за това от началника на ДНСК, могат да продължат да упражняват строителен надзор за строежите от първа, втора, трета и четвърта категория до изтичането на срока на лиценза. След изтичането на този срок, за да извършват дейностите оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор, лицата трябва да притежават лиценз, издаден от министъра на регионалното развитие и благоустройството при условията и по реда на наредбата.

§ 5. (В сила от 11.11.2003 г.) До 3 месеца от влизането в сила на наредбата министърът на регионалното развитие и благоустройството продължава да издава лицензи на лицата, изпълняващи договори за извършване на консултантска дейност на обекти, финансириани по програми на Европейския съюз. Тези лицензи се отнасят само за влезли в сила договори и действието им се прекратява с приключването на договора.

§ 6. Наредбата се издава на основание чл. 166, ал. 2 ЗУТ .

§ 7. Изпълнението на наредбата се възлага на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

§ 8. Наредбата влиза в сила от 1 януари 2004 г., с изключение на § 3 , 4 и 5 , които влизат в сила от деня на обнародването на наредбата в „Държавен вестник”.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ към

Постановление № 109 на Министерския съвет от 8 май 2006 г. за приемане

на Устройствен правилник на Българския институт по метрология

(ДВ, бр. 40 от 2006 г., в сила от 5.05.2006 г.)

§ 2. Навсякъде думите „Държавната агенция за метрология и технически надзор” се заменят с „Държавната агенция за метрологичен и технически надзор” в следните нормативни актове:

33. Наредбата за условията и реда за издаване на лицензи на консултанти за оценяване на съответствието на инвестиционните проекти и/или упражняване на строителен надзор, приета с Постановление № 247 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 99 от 2003 г.; изм. бр. 96 от 2005 г.);